

Η ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΠΟΥ ΜΙΛΟΥΣΕ ΣΙΓΑΝΑ ΜΗΝ ΞΥΠΝΗΣΕΙ ΤΟΝ ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟ ΜΑΘΗΤΗ ΤΗΣ

Το Σάββατο 7 Σεπτεμβρίου δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα "Ελευθεροτυπία" το παρακάτω κείμενο της δικής μας συγγραφέως, Ελένης Σαραντίτη, το οποίο της ζητήθηκε με αφορμή την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς.

Συγκινητικές μνήμες από την αγαπητή Ελένη, τότε που η φτώχεια στένευε την ψυχή, αλλά την πλάτανε η αγάπη, η αξιοπρέπεια, η ειλικρίνεια, ο σεβασμός, αρχές και αξίες μιας άλλης εποχής...

της Ελένης Σαραντίτης

"Τα καλοκαίρια κατέβαινε από τον συνοικισμό τους στην Αγία Παρασκευή του Βουνού στη Νεάπολη, έξι χιλιόμετρα σχεδόν αχάρακτος δρόμος, οδηγώντας τον γαϊδάρικο τον Περιστέρη, φορτωμένον εμπόρευμα αγορασμένο από ξένα περιβόλια: χόρτα, μελιτζάνες, αμπελοφάσουλα, πεπόνια και αγγούρια, σύκα, σταφύλια, καρπούζια.

Το χειμώνα πουλούσε ξύλα. 'Ασθμαινε το ζωντανό, μα προχωρούσε σίγουρα, γνώριζε τους δρόμους, ακόμη και τα σπίτια των πελατών, εμπρός στα οποία στάθμευε χωρίς προσταγή.

Στην πάντοτε ορθάνοιχτη αυλόπορτά μας το αγόρι στεκόταν κι έβαζε φωνή: «Νονά, ε, νονά. Ο Βασιλάκης είμαι!» κι η μάνα μου έσπευδε γελαστή -αναδεξιμιάς της δα- και: «Καλώς τον, καλώς τον Βασιλάκη μου. Ελα μέσα να δροσιστείς με μια γκαζόζα, να αντλήσεις νερό και για τον Περιστέρη...». Κι έμπαινε περίχαρος ο Βασιλάκης, αφού πρώτα της ασπαζόταν το χέρι, ενώ συγχρόνως της έτεινε την ανθοδέσμη: ζίνιες και ντάλιες και βασιλικός πλατύφυλλος, του οποίου η μυρωδιά σου έκοβε τα πόδια.

Τις Κυριακές του χειμώνα το ίδιο δρομολόγιο. Αν έκανε καμιά επιπλέον στάση, ήταν για να χαϊδέψει τον Περιστέρη· ή για να του μιλήσει χαδιάρικα: «Κανείς δεν έχει τέτοιο φίλο. Πουθενά δεν θα 'βρεις άλλον Περιστέρη...». Εννοείται ότι δεν τον καβαλίκεψε ποτέ. Ούτε στην επιστροφή. «Α, μα τώρα θα 'ναι κουρασμένος», είχε απαντήσει όταν τον ρώτησα σχετικώς.

Και όσο διαρκούσε η σχολική περίοδος, το ίδιο δρομολόγιο πάλι. Μόνο που ερχόταν μόνος του· πεζή. Διήνυε την απόσταση με βήμα γοργό και με τη βαριά, πάνινη τσάντα με τα βιβλία και το κολατσιό του τοποθετημένη χιαστί. Κάπου κάπου έπιανε κάποιο τραγούδι· διαδιδόταν ότι μέχρι και τα πουλιά έκαναν παύση για να τον ακούσουν. Τόσο καλλίφωνος ήταν. Και τόση η χαρά του που πήγαινε στο σχολείο. Το λάτρευε! Η μόνη καταφυγή του, άλλωστε. Εξι αδέρφια, μάνα κατάκοιτη, πατέρας χαμένος στη Χιλή. Συγκεκριμένα στο λιμάνι Βαλπαράισο. Με μια Χιλιανή χορεύτρια και μικρά παιδιά μελαψά.

Με την έναρξη εκείνης της σχολικής χρονιάς να 'μαστε κιόλας στην πρώτη Γυμνασίου! Ευωδίες σχολικών ειδών, μοσκοβόλημα ψιλόβροχου, άρωμα γαζιάς ανάμεικτο με μοσκοβολιά από αμάραντες σεμπρεβίβες, μυρωδιά λιαστού χταποδιού, ανάσες θαλασσινών βράχων, α, εκείνος ο Σεπτέμβριος ήταν γεμάτος αρώματα.

Αλλά και αφίξεις: στη λίμνη Στρογγύλη τρυγόνια και ορτύκια, ψαρευτοί και κύκνοι, χαλκόκοτες, νανογέρακα, αγριόπαπιες. Και στο παμπάλαιο Γυμνάσιο η καινούργια φιλόλογος. Νεοδιόριστη. Κοπελίτσα. Πρασινομάτα και κατσαρομάλλα. Και γελαστή. Κυριακή το όνομά της και δεν αρνήσαμε να της αφιερώσουμε τις καρδιές μας. Και, εξάλλου, γιατί όχι:

Από το πλάσμα αυτό μόνο καλά κι ακριβά πράγματα αποκόμισα. Στην έδρα, που ήταν σαθρό ξύλινο τραπέζι, υπήρχε ένα πήλινο βάζο. Αυτό το βάζο άστραφτε καθημερινώς από τα λουλούδια που έφερνε ο Βασιλάκης. «Ορίστε, δεσποινίς», της τα πρόσφερε με χαρά.

Σαν μήκε ο χειμώνας, ο Βασιλάκης ερχόταν καθυστερημένος. Η λάσπη. Οι πέτρες που έφραζαν το δρόμο. Το σκοτάδι και η βροχή. Το κρύο. Τα ακατάλληλα ρούχα. Συχνά λησμονούσε και τα λουλούδια. Κι ακόμη συχνότερα έγερνε το ταλαιπωρημένο κορμί στο θρανίο και κοιμόταν. Ύπνους σύντομους. Ντροπαλούς. Το κεφάλι του έμενε ακίνητο σαν τις κεφαλές των αγαλμάτων που, στοιβαγμένα στη διπλανή αίθουσα, περίμεναν την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Εμείς δεν τον ενοχλούσαμε· άλλωστε, θα αναπλήρωνε. Ήταν ο καλύτερος απ' όλους μας.

Εκείνες τις στιγμές η δεσποινίς Κυριακή μιλούσε χαμηλόφωνα, περπατούσε στις μύτες των ποδιών, και ρίχνοντας ανήσυχες ματιές προς το συμμαθητή μας σίμωνε και τον σκέπαζε με ένα από τα πανωφόρια που κρέμονταν στον καλόγερο.

Όταν ο συμμαθητής μας άρχισε να βήχει επίμονα, η δεσποινίς Κυριακή, μετά από συνεννοήσεις, τον πήρε στο δωμάτιο που νοίκιαζε και που διέθετε ένα επιπλέον ντιβάνι. Τον γιατροπόρεψε και μας τον έφερε αρχές Δεκεμβρίου στην τάξη με ένα καινούργιο πανωφόρι· ζεστό και στα μέτρα του. Χρώματος μπλε.

Εγώ είχα γεμίσει το βάζο με κατακίτρινα χρυσάνθεμα κομμένα από την πρασιά μας, που φάνταζε ολόχρυση. «Για σένα είναι τα λουλούδια, Βασιλάκη...», είπα κι εκείνος χαμογέλασε. Κι έγινε σαν ήλιος το πρόσωπό του. "